

INFORME VALORATIU DE LA IMPLEMENTACIÓ DEL PACTE DASIG L'ANY 2019

Aquest és el cinquè informe valoratiu de la implementació del *Pacte per a la Diversitat Afectiva, Sexual i d'Identitat de Gènere (DASIG)* des de la seva aprovació, el novembre de 2014, que explica el desplegament del Pacte DASIG durant l'any 2019 i analitza les accions més rellevants, apuntant línies de millora de cara al futur. És doncs un complement de l'[informe anual d'implementació del Pacte DASIG 2019](#) que podeu trobar al web del Servei LGTBI+.

A l'informe de l'any 2018 s'informava que havia de ser el darrer que es feia, atès l'inici del procés d'elaboració del Pla local per a la Diversitat Afectiva, Sexual i d'Identitat de Gènere que haurà d'actualitzar el Pacte DASIG. Tot i així, aquest procés es va veure aturat per la renúncia de l'Associació Conexus, qui havia assumit l'encàrrec, per contractació de la Diputació de Barcelona (DIBA), d'elaborar la diagnosi i el Pla. Aquesta situació ha fet que el Pacte DASIG i les seves accions hagin seguit vigents durant aquest 2019.

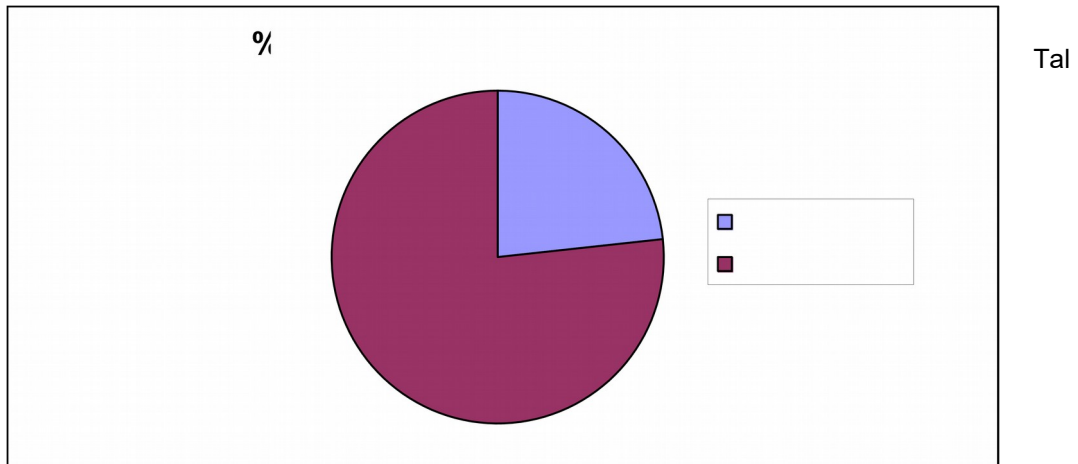
Les dades que es mostren a continuació fan un balanç de les accions realitzades a la ciutat de Terrassa entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2019 per part dels diversos agents vinculats al Pacte DASIG (serveis municipals, entitats, sindicats i altres institucions de Terrassa), tot analitzant el desplegament dels 7 eixos d'aquest. A més, es posa en relació amb algunes de les necessitats exposades a la 12a Taula del Pacte DASIG del 6 de maig de 2019, apuntant les línies d'acció que es proposa continuar o iniciar en el futur de les polítiques públiques LGTBI+ a la ciutat.

Per l'any 2020 caldrà **adaptar l'informe d'implementació del Pacte DASIG als indicadors de la guia «Indicant el camí» elaborada per la Generalitat de Catalunya.**

Accions del 2019

L'informe del 2019 inclou 47 accions (9 més respecte les 38 que incloïa el Pacte del 2014); no s'ha creat cap acció nova amb fitxa pròpia dins les accions del Pacte DASIG, tot i que en dues de les fitxes ja existents, s'hi han incorporat qüestions amb rellevància que s'exposen a continuació:

- A la **fitxa 2.2.b.** on es recullen les accions formatives adreçades a famílies, s'hi detalla l'inici del Grup de famílies de joves amb expressions i identitats de gènere i orientacions diverses, un grup d'acompanyament dinamitzat per l'equip professional del SAI DASIG (una educadora social i una psicòloga).
- La **fitxa 6.5.b.** s'ha ampliat per recollir totes les accions que tenen per objectiu la planificació de les polítiques públiques com a instrument per transversalitzar la perspectiva LGTBI+ en tots els àmbits i sectors de l'estructura municipal.

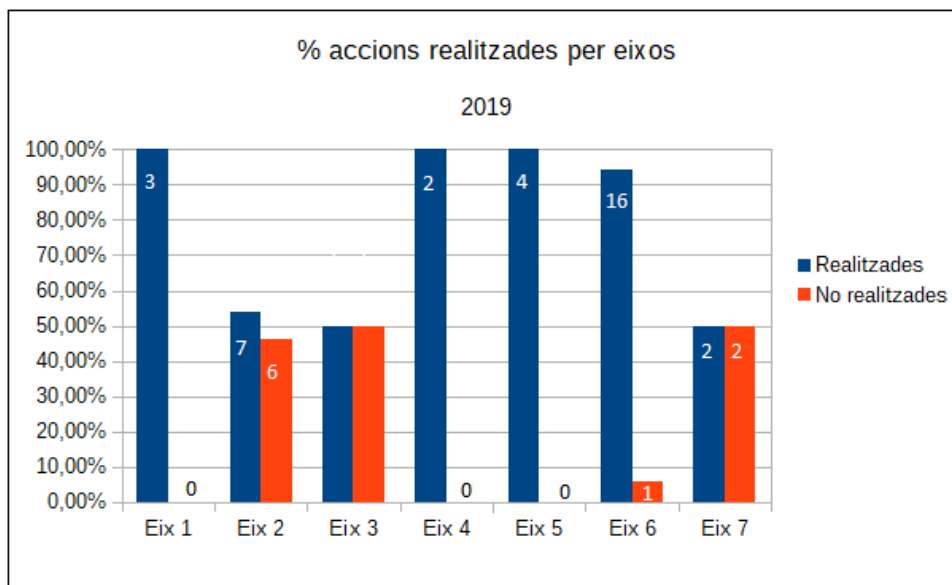

com s'observa en el gràfic anterior, d'aquestes 47 accions, **enguany se n'han realitzat 36** (76,60%). Són les accions que s'han dut a terme de manera complerta o parcial durant l'any respectiu.

De la implementació el Pacte durant el 2019 és remarcable el fet que, de les **accions realitzades**, n'hi ha dues que no s'havien realitzat mai:

- **Acció 6.2.a. Subvencions a entitats que no són de l'àmbit LGTBI+.** Durant el 2019 s'han subvencionat dos projectes que no són d'entitats LGTBI+.
- **Acció 2.2.b. Formació per a les AFAs.** Durant el 2019 s'han realitzat 3 accions formatives en dues escoles diferents.

Posant el focus en els eixos desplegats, que es detallen en el gràfic que ve a continuació, es pot observar que els eixos amb major desenvolupament al 2019 són l'eix 1: Infància i adolescència; l'eix 4: àmbit laboral; l'eix 5: Persones trans* i intersexuals i l'eix 6: àmbit administratiu.

A l'eix 1 es recullen les accions d'atenció a la infància i adolescència, una atenció que es cobreix amb el desplegament del SAI DASIG (servei que s'explica extensament a l'eix 6) i amb la dinamització del grup de joves diverses. Per l'any que ve, una de les **propostes** que es planteja l'equip del SAI DASIG és, d'una banda, dinamitzar un **nou Grup de joves** amb un caràcter més **terapèutic**, atenent les necessitats compartides de moltes joves amb molt patiment degut a malestars físics i emocionals relatius al trencament de la norma que suposa la seva identitat de gènere o orientació del desig, sumats sovint, a la discriminació viscuda per aquest fet. Però es proposa **mantenir** en paral·lel el **Grup de joves amb expressions i identitats de gènere i sexualitats diverses**, que respon més a la necessitat de generar espais de socialització i apoderament col·lectiu. També es valora, com a **línia a treballar futur**, **l'elaboració d'eines i recursos d'acompanyament a la infància i l'adolescència que surt de la norma i de les expectatives de gènere**.

L'eix 4, malgrat al 2019 s'han desenvolupat accions vinculades als dos objectius que contempla l'eix, **segueix sent una necessitat a cobrir en el futur**, ja sigui desenvolupat dels documents treballats a la Xarxa de municipis LGTBI (*Protocol de transició de gènere al lloc de treball per a empreses i organitzacions* i *Guia d'inserció sociolaboral del col·lectiu trans*), o mitjançant nous projectes en col·laboració amb Foment, sindicats, patronal i altres iniciatives, en la línia que s'apuntava a la darrera Taula del Pacte celebrada el 6 de maig de 2018.

L'eix 5 fa referència a les **persones trans i intersexuals**. Al 2019 s'ha començat a treballar la **instrucció** de la Generalitat de Catalunya que insta les administracions a recollir les **dades desagregades per gènere**, incloent-hi les persones no binàries i la diversitat familiar. Mereix una reflexió el fet que no es reculli cap **acció específica** adreçada a la **intersexualitat**, fet que marca una **línia de treball futur** a plantejar.

A l'eix 6 es recull el desplegament del SAI DASIG, la transversalització de les polítiques municipals amb perspectiva LGTBI+, o la formació del personal municipal, entre altres accions. Per tant, bona part de la feina que fa el Servei LGTBI+:

Fruit de la formació que ja ha rebut molt personal municipal de diferents serveis des del 2015, **el Servei ha prioritzat la feina de transversalitzar la perspectiva LGTBI+** als àmbits sectorials de la política local. Com recull la fitxa **6.5.b «Revisió de la normativa municipal per a la inclusió de la mirada LGTBI+»**, 10 documents o plans han comptat amb la participació del servei per introduir-hi aquesta perspectiva. El Servei valora que **la incorporació de la perspectiva LGTBI+** en les fases de diagnòstic i planificació, i en accions concretes com el Grup de joves o les formacions al personal municipal, **ha de ser una de les línies principals a desenvolupar**, ja que és la metodologia capaç de transformar el fet que, la diversitat afectiva, sexual, de gènere i familiar, passi de ser d'una qüestió sectorial a una qüestió que travessi i impregni tota la política local.

Al 2020 s'ha celebrat per primera vegada la **Campanya «Terrassa amb la Diversitat Afectiva, Sexual i de Gènere»**, que agrupa els actes commemoratius que diversos membres de la Taula del Pacte i, majoritàriament, serveis municipals celebren en commemoració del Dia de la visibilitat lèsbica, el Dia Internacional contra l'LGTTBI-fòbia i el Dia Internacional de l'Alliberament LGTTBI+, com recull la fitxa 6.3. de l'informe del Pacte.

El fet que l'Eix també reculli el desplegament del SAI DASIG fa que sigui un dels més extensos i desplegats del Pacte. En aquest sentit, la proposta de futur que el Servei LGTTBI+ planteja és **consolidar l'atenció** que es presta, i millorar la seva coordinació a nivell de ciutat, mitjançant **l'elaboració del protocol d'atenció del SAI DASIG**, a més a més de seguir apostant per **ampliar l'atenció grupal** com a element capacitador i generador d'inèrcies positives, de xarxes de relació i d'autoapoderament entre les persones participants.

Per aprofundir en la informació sobre l'atenció realitzada pel SAI DASIG durant el 2019, recomanem la lectura de la [memòria 2019 del Servei LGTTBI+](#), accessible al web municipal. En tot cas, l'augment de persones ateses i la diversificació de les demandes porta al SAI la **necessitat de seguir-se formant en qüestions diverses** com, processos migratoris, asil, diversitat religiosa, salut mental, masculinitats feministes, etc i **la seva interrelació amb la DASIG**.

Una altra **conclusió derivada de les intervencions del SAI DASIG i dels tallers** realitzats a secundària és la necessitat d'abordar les qüestions relatives a la **sexualitat des d'una lògica del plaer i la construcció del plaer compartit**, tot incorporant la perspectiva LGTTBI+ i el trencament d'estereotips i expectatives de gènere que afecten a aquest àmbit de la vida de les persones, especialment en la infància i l'adolescència.

Les **accions no realitzades** el 2019 són 11 (23,40%), per diferents motius. S'ha de tenir en compte que aquest % té a veure amb les accions de l'any 2019 i que no responen al desplegament del Pacte DASIG en el total d'anys d'implementació.

Cal recordar, també, que mentre el Pacte DASIG s'ha anat desplegant, també ho ha fet la **Llei 11/2014 per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexual, transgènere i intersexuals i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia**. Per tant, s'han anat desplegant les competències que pertocquen als diferents nivells administratius, i **la Generalitat també ha assumint les que li són pròpies**. De les 47 accions que inclou el Pacte DASIG des de la seva aprovació al 2014, **n'hi ha en total 5 que no són competència** pròpia, vinculades als àmbits de la Salut i l'Educació, per tant, que són competència de la Generalitat de Catalunya.

Els **eixos 2 i 3**, que recullen les accions dels àmbits educatiu i sanitari, demanen una reflexió pròpia vinculada a la qüestió de les competències. Doncs **caldrà analitzar en la planificació de futures accions, quines qüestions es poden entomar des de l'àmbit local**, ja sigui encoratjant altres agents, o bé, liderant iniciatives, **i quines recauen en altres àmbits administratius**. Sobretot, tenint en compte que bona part de les necessitats recollides a la darrera Taula del Pacte, són totalment o parcial competència de la Generalitat, com per exemple la formació al professorat o al personal sanitari, o la creació d'una figura referent i experta en temes LGTBI+ als centres educatius.

I d'aquestes 5 accions que són competència autonòmica, només n'hi ha 1 que no s'ha desenvolupat mai en el marc del Pacte, ni parcialment, pels motius competencials exposats:

- **Acció 3.1.a. Formació sobre atenció a dones lesbianes en l'àmbit ginecològic.** No s'ha realitzat, bàsicament, perquè no és competència local, sinó del Departament de Salut. Des de l'Ajuntament s'ha derivat a la Generalitat la demanda d'aquesta formació.

L'**eix 7**, que recull les accions que tenen en compte col·lectius minoritzats com les persones amb capacitats diverses o les racialitzades, entre altres, requereix contemplar la **interseccionalitat com a eina i guia per al plantejament de les accions ja existents i les futuribles**. Si bé el perfil que atès al SAI DASIG s'ha ampliat per la pluralitat d'origens i entorns culturals o religiosos, l'edat i les capacitats diverses, també queda molt recorregut de reflexió pel què fa a la intersecció entre aquests i altres eixos, i en com abordar-los des de la política pública.

Agents actius en les accions del 2019

Revisant els **agents implicats** en la implementació de les accions desenvolupades, una dada que recull l'acció **6.8.a. Revisió, i si s'escau, actualització del Pacte i cooperació amb els diferents agents locals**, s'observa que entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2019, dels 45 membres adherits al Pacte, **7 agents han realitzat alguna de les accions** que s'hi recull.

Ens	N. Accions	Accions					
Actuavallès	4	3.2.a	3.2.b	4.2.a	7.1.c		
Associació LGTB Terrassa	6	2.1.d	3.2.a	3.2.b	6.1.a	6.3.a	6.6.b
Consell Esportiu del Vallès Occidental Terrassa (CEVOT)	1	6.6.b					
Consell Comarcal del Vallès Occidental (CCVOC)	3	4.2.a	6.6.d	6.7.a			
Llibreria Synusia	2	6.1.a	6.1.a				
Societat Municipal de Comunicació	2	6.3.a	6.6.b				
Ajuntament de Terrassa	35						

Així, d'un total de 36 accions realitzades el 2019, 7 són els membres del Pacte DASIG que han participat en la seva implementació, de manera activa. Cal destacar, en primer lloc, que hi ha un gruix d'agents que repeteixen el seu paper actiu des de l'inici del Pacte: Actuavallès, Associació LGTB Terrassa, Societat municipal de Comunicació i Ajuntament (**enguany han estat 31 els serveis municipals actius en la implementació de les accions del Pacte**), i que mantenen el

nivell de participació del 2018. En segon lloc, cal remarcar un nou agent que enguany s'ha sumat en aquest paper actiu de desenvolupament del Pacte, a més d'adherir-s'hi: la Llibreria Synusia.

A més a més, l'associació Contraportada és una de les associacions que enguany ha accedit a la línia de subvenció «*Promoció d'accions per a la lluita contra l'homofòbia, la lesbofòbia, la transfòbia i la bifòbia, especialment aquelles que es corresponguin amb els eixos del Pacte DASIG*», tot i no estar adherida al Pacte DASIG.

Tot i que l'any passat es va fer l'aposta de crear **tres comissions** de treball a la Taula del Pacte DASIG (salut, educació i visibilitat) aquestes **no han estat actives**, ja que s'esperava dinamitzar-les en el procés de redacció del Pla local. Per tant, **el seu funcionament està en suspens**. En el futur, **es proposa valorar si aquesta aposta és la correcta per potenciar les accions desenvolupades a Terrassa amb la participació d'agents diversos, o bé cal explorar noves idees per augmentar la corresponsabilització en el marc de la Taula del Pacte**. Una altra possible línia de treball per potenciar la coproducció de polítiques públiques, que proposa el Servei LGTBI+, passa per treballar de manera bilateral amb entitats estratègiques de la ciutat, que tot i que no participin activament de la Taula del Pacte DASIG, sí que coincideixin en objectius comuns.

Finalment i fent una visió general dels 5 anys de desplegament del Pacte DASIG, es pot afirmar que acabat l'any 2019, **s'ha executat el 97,87 %**, ja sigui amb accions completades o parcials. En l'execució d'aquestes accions, s'ha comptat **amb 10 agents adherits al Pacte** que han fet possible el seu desplegament.

Tal i com es recollia a l'informe de l'any passat, amb l'estat actual de desplegament del Pacte, i després dels canvis i els avenços viscuts en aquests darrers anys tant a nivell local com a nivell català, i coincidint amb un nou cicle polític i un mandat de 4 anys, el Servei LGTBI+ valora que segueix sent necessari poder fer una avaluació del Pacte DASIG i una nova diagnosi per poder establir les bases del que serà el **Pla per a la Diversitat Afectiva, Sexual i d'Identitat de Gènere** de Terrassa, que alhora contempli els eixos i objectius del programa de Govern 2019-2023. És per aquest motiu que, novament, el Servei LGTBI+ ha fet la sol·licitud del recurs tècnic de la DIBA per fer-lo entre el 2020 i el 2021.

INDICADORS DEL PROGRAMA

Nom indicador	Xifra indicador
SAI DASIG	
Nombre de persones ateses (PR)	131 (68 d, 62 h i 1 nb)
Nombre d'atencions realitzades	760 atencions

Nombre d'expedients gestionats	93 expedients
Nombre de trobades de joves diverses	15 sessions
Nombre de participants al grup de joves diverses	80 joves
Nombre d'espais familiars	5 sessions
Nombre de participants d'espais familiars	10 persones
Nombre de fulletons del SAI DASIG distribuïts	14.403 fulletons
Nombre de targetes del SAI DASIG distribuïdes	188 targetes
Nombre de pòsters del SAI DASIG distribuïts	117 pòsters
Nombre de butlletins del Servei LGTBI+ enviats	13 butlletins
Nombre de llocs on es distribueixen els fulletons	135 llocs distribuïts
Nombre de presentacions del SAI DASIG fetes a recursos	17 recursos diferents
Nombre d'accions de suport i atenció especial a col·lectius LGTBI vulnerables impulsades	5 accions
Conscienciació	
Nombre d'accions subvencionades	12 accions
Nombre de subvencions atorgades	3
Imports de cadascuna de les subvencions	1.390,50 € 450,00 € 696,00 €
Nombre de formacions realitzades	3 formacions
Nombre de sessions de formació realitzades	11 sessions
Personal de l'Ajuntament format (AJP)	208 persones (182 d/26h)
Nombre d'accions informatives sobre la Llei 11/2014 (formació)	4 (69 persones)
Nombre de serveis beneficiaris de totes les formacions	40 serveis diferents
Nombre de tallers realitzats en l'àmbit educatiu formal i no formal (PR)	43 tallers
Nombre de sessions dels diferents tallers realitzats en l'àmbit educatiu formal i no formal	3 tallers a AFAs 2 tallers educació no formal 2 taller infantil 18 tallers primària 18 tallers secundària
Nombre de centres participants receptors de tallers	16 centres (10 públics)
Nombre d'alumnat participant i persones beneficiàries dels tallers	TOTALS: 1.549 FORMAL: 1.377

	<p>52 assistents d'Infantil (26 noies/ 26 nois)</p> <p>779 assistents Primària (385 noies / 394 nois)</p> <p>546 joves assistents (293 noies / 253 nois)</p> <p>NO FORMAL: 172</p> <p>AFA's 150 (75 homes/75 dones)</p> <p>BD4 i Ass. Can Palet 22 (11 nois /11 noies)</p>
Nombre d'altres activitats de sensibilització realitzades	3
Visibilitat de la realitat LGTBI+	
Col·laboració i/o organització d'actes commemoratius i de sensibilització (AJP)	12 actes (no recullim nº persones)
Nombre d'actes públics que incorporen la diversitat afectiva, sexual i de gènere, on hi assisteix algun representant polític	15
Nombre d'activitats culturals programades amb perspectiva LGTBI+	9
Nombre de reunions i sessions de treball de cooperació interadministrativa en què el Servei LGTBI+ participa en representació de l'Ajuntament de Terrassa o del Pacte DASIG	2
Dinamització de la Taula del Pacte DASIG (AJP)	
Nombre de sessions de la Taula	2
Nombre d'accions realitzades o iniciades	36
Nombre d'adhesions	4 noves (45 en total)
Realització de l'informe del Pacte	Sí
Transversalitat	
Nombre de projectes d'interseccionalitat en què el Servei LGTBI+ participa	2
Nombre de protocols i reglaments en què s'incorpora la perspectiva LGTB+.	10

Terrassa, maig de 2020